

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

Полтава 2024

практичної конференції «Академічна й університетська наука: результати та перспективи», 12 – 13 грудня 2023 року, Полтава: Полтавська політехніка 2023. С. 118-120.

УДК 334.722:330.341.1]-047.44

Ярмухаметова В.В., студентка,
Міняйленко І.В., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙ У СТАЛІЙ ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інновації відіграють ключову роль у сталій підприємницькій діяльності. Вони дозволяють підприємцям створювати нові продукти, послуги або бізнес-моделі, які задовольняють нові або латентні потреби ринку. Впровадження інноваційних технологій, матеріалів та методів виробництва сприяє сталому розвитку, підвищенню конкурентоспроможності компаній, забезпечуючи кращі характеристики продукції та зниження витрат. Інновації також відкривають перед підприємцями нові ринкові можливості - вихід на нові ринки, сегменти або канали збуту, а також освоєння суміжних напрямків діяльності. Здатність до постійного оновлення та вдосконалення продуктів і послуг підвищує гнучкість та адаптивність підприємницьких структур, що стає особливо важливим в умовах динамічного ринкового середовища та сталого розвитку. Крім того, отримання патентів, авторських прав та ноу-хау дозволяє підприємцям формувати стійкі конкурентні переваги та утримувати лідерські позиції на ринку. Загалом, впровадження інновацій є ключовим чинником успіху та сталого розвитку підприємницької діяльності [1].

Ключові особливості аналізу інновацій у сталій підприємницькій діяльності включають: оцінку внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, визначення інноваційного потенціалу компанії, аналіз ризиків інноваційної діяльності, оцінку економічної ефективності інновацій, аналіз конкурентоспроможності інновацій, моніторинг та коригування інноваційної діяльності.

Комплексний та системний підхід до аналізу інновацій дозволяє підприємцям приймати зважені рішення щодо впровадження інноваційних ідей, оцінювати їх перспективність та ризики, а також ефективно управляти інноваційною діяльністю в умовах сталого розвитку.

Аналіз інновацій у підприємницькій діяльності є складним та багатогранним процесом, який вимагає системного підходу та врахування численних факторів впливу. Цей аналіз охоплює не лише технологічні аспекти інновацій, але й організаційні, екологічні, соціальні, маркетингові та фінансові

складові, що дозволяє отримати повну картину інноваційного потенціалу підприємства та ефективності його використання.

Особливу увагу при аналізі інновацій необхідно приділяти оцінці ринкового середовища та конкурентної позиції підприємства в умовах сталого розвитку. Важливо розуміти, які інноваційні рішення вже існують на ринку, які потреби споживачів залишаються незадоволеними, та які технологічні тренди можуть вплинути як на розвиток галузі в майбутньому, так і на соціум, навколишнє середовище.

Фінансовий аналіз інноваційних проєктів є критично важливим аспектом, який включає оцінку необхідних інвестицій, прогнозування грошових потоків, розрахунок показників ефективності та аналіз ризиків. Особливістю такого аналізу є необхідність врахування високого рівня невизначеності та складність прогнозування майбутніх доходів від впровадження інновацій.

Аналіз інноваційного потенціалу підприємства передбачає оцінку його матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу, науково-технічних розробок та організаційної структури. Важливо визначити, наскільки наявні ресурси та компетенції відповідають потребам інноваційного розвитку, та які додаткові інвестиції можуть бути необхідними для реалізації інноваційних проєктів.

Оцінка ефективності інноваційної діяльності вимагає розробки специфічних критеріїв та показників, які враховують як кількісні, так і якісні аспекти інновацій. Це можуть бути показники патентної активності, частки нової продукції в загальному обсязі виробництва, швидкості впровадження інновацій, економічного ефекту від їх реалізації тощо.

Важливим аспектом аналізу є дослідження впливу інновацій на конкурентоспроможність підприємства. Необхідно оцінити, як впровадження інноваційних рішень може змінити ринкову позицію компанії, її відносини з клієнтами та партнерами, структуру витрат та прибутковість бізнесу. Це допомагає обґрунтувати доцільність інвестицій в інновації.

Аналіз ризиків інноваційної діяльності включає оцінку технологічних, ринкових, фінансових та організаційних ризиків, розробку заходів щодо їх мінімізації та створення системи управління ризиками. Особливу увагу слід приділяти ризикам, пов'язаним з захистом інтелектуальної власності та можливістю копіювання інновацій конкурентами.

Моніторинг результатів впровадження інновацій та оцінка їх впливу на аспекти сталого розвитку підприємства дозволяє зробити висновки про ефективність інноваційної стратегії та необхідність її коригування [2].

Особливу роль в аналізі інновацій відіграє вивчення досвіду інших компаній та кращих практик у галузі. Це дозволяє уникнути повторення помилок, використовувати перевірені підходи та методики, а також знаходити нові можливості для сталого розвитку. Важливо при цьому враховувати специфіку власного бізнесу та адаптувати запозичений досвід до конкретних умов діяльності.

Література

1. Задорожнюк Н.О., Кашуба О.О. Шляхи та напрями активізації інноваційної діяльності підприємств в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 13 (3). С. 53-56.
2. Тебенко В.М., Грицаєнко Г.І., Лисак О.І. Економіка та організація інноваційної діяльності: курс лекцій. Мелітополь: ЛЮКС, 2020. 159 с.

УДК 334.722:330.341.1]-043.83

Яцкова Н.С., магістрант,
Щур-Дунець О.І., магістрант,
Міняйленко І.В., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Інноваційне підприємництво в умовах сталого розвитку пов'язане з багатьма чинниками, які позитивно та негативно впливають на економіку країни.

Розвиток української економіки характеризується значним уповільненням активності інноваційного підприємництва, на що впливають різні фактори, а саме недостатність фінансових ресурсів та низькі інноваційні можливості. В умовах кризових явищ, що охопили українську економіку, необхідно виявити та проаналізувати фактори, які позитивно чи негативно впливають на сталий розвиток економіки.

Серед сучасних науковців набула поширення класифікація факторів, що впливають на сталий розвиток інноваційного підприємництва. До них належать такі групи: техніко-економічні; організаційно-управлінська, політико-правова та соціально-психологічна. До техніко-економічних факторів інноваційного підприємництва належить система фінансової підтримки підприємства, яка базується на інвестиціях в сталий інноваційний розвиток. На рисунку 1 наведено групи факторів, що негативно та позитивно впливають на сталий розвиток інноваційного підприємництва.

Соціально-психологічні фактори впливають на систему соціальної підтримки кадрового потенціалу підприємства. Організаційно-управлінські чинники впливають на розвиток ресурсо- та енергозберігаючих технологій, а також на розвиток екологічної інфраструктури. Проте представлена класифікація не є достатньо повною для врахування факторів при розробці ефективного плану сталого розвитку інноваційного підприємництва. Крім того, вони гальмують інноваційний розвиток і підкреслюють фактори, що сприяють його ефективності. Сучасні вчені зазначають, що успіх сталого розвитку